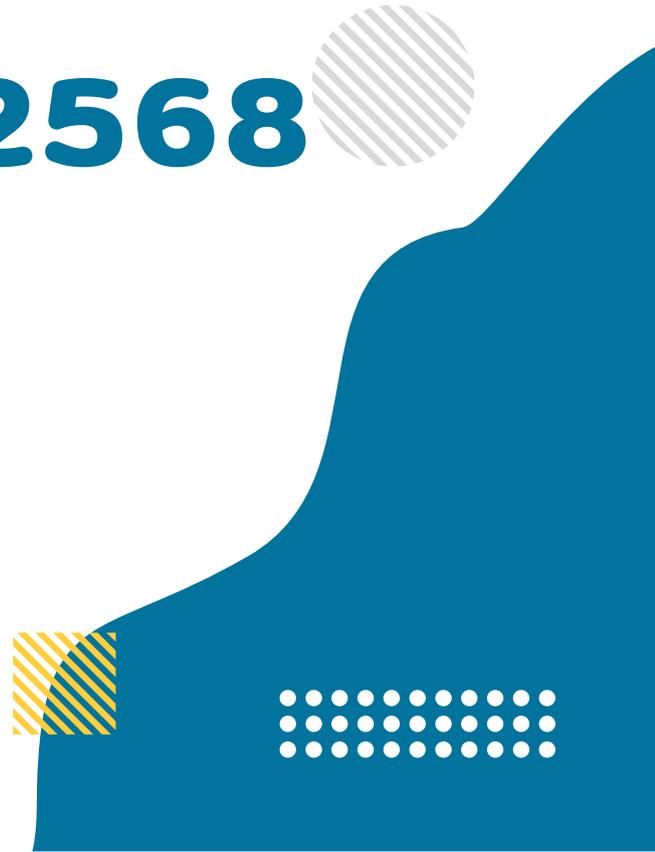

คู่มือ

แนวทางการดำเนินงาน
ตำบลต้นแบบชุมชนเข้มแข็ง

ปีงบประมาณ
พ.ศ. 2568

คู่มือแนวทางการดำเนินงานตำบลต้นแบบชุมชนเข้มแข็ง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

1. แนวคิดและความสำคัญของการพัฒนาตำบลต้นแบบชุมชนเข้มแข็ง

การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง มีหลักคิดสำคัญ คือ การสนับสนุนให้ชุมชนเป็นหลักในการขับเคลื่อนงานพัฒนา รวบรวมข้อมูลที่เป็นปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ให้ครอบคลุม ครบถ้วน แล้วนำมาวิเคราะห์ให้เห็นปัญหาสำคัญ ๆ ที่ส่งกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ ร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายทั้งกลุ่มคนในพื้นที่ ผู้แทนหน่วยงานจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งทางตรงและทางอ้อมกับปัญหาและความเดือดร้อนนั้น ๆ เข้ามาร่วมแลกเปลี่ยนให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา ซึ่งกระบวนการจัดทำ “แผนพัฒนาชุมชนที่ดี” นับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่นำไปสู่การแก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่นได้อย่างตรงจุด สร้างความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อบูรณาการและสนับสนุนทรัพยากร งบประมาณ และดำเนินการตามแผนงานร่วมกัน เป็น “หุ้นส่วนการพัฒนา” ที่ร่วมกันคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมรับประโยชน์ ร่วมกันอย่างแท้จริง เป็นการเชื่อมโยงการทำงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ให้เกิดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปีงบประมาณ 2568 สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ได้กำหนดเป้าหมายสนับสนุนการพัฒนาโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง ให้ชุมชนท้องถิ่นมีระบบการพัฒนาไปสู่การจัดการตนเอง โดยสนับสนุนการขยายผลตำบลต้นแบบชุมชนเข้มแข็งให้ครอบคลุมพื้นที่ในทุกจังหวัด รวมจำนวน 385 ตำบล (จังหวัดละ 5 ตำบล) ซึ่งได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2567 เพื่อพัฒนาเป็นพื้นที่ตำบลต้นแบบการพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง จังหวัดละ 1 ตำบล (จำนวน 77 ตำบล) โดยตำบลดังกล่าวได้ผ่านการประเมินตัวชี้วัดตำบลเข้มแข็ง 4 มิติเรียบร้อยแล้ว ทั้งด้านคนมีคุณภาพ ด้านองค์กรชุมชนมีความเข้มแข็ง ด้านคุณภาพชีวิตคนในชุมชนดีขึ้น และด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภาคี ท้องที่ ท้องถิ่น การประเมินศักยภาพของขบวนองค์กรชุมชนผ่านเครื่องมือตัวชี้วัดชุมชนเข้มแข็งเพื่อให้เกิดการวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่ของตนเอง นำข้อมูลที่ได้มากำหนดเป็นเป้าหมายการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้ครอบคลุมแต่ละด้านด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมและเรียนรู้ร่วมกันของคนในพื้นที่ นอกจากนั้น สถาบันยังมุ่งหวังให้การพัฒนาตำบลต้นแบบชุมชนเข้มแข็งเป็น “เครื่องมือกลาง” สำหรับขบวนองค์กรชุมชนพื้นที่ต่าง ๆ ที่สามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ทุกงานประเด็นพัฒนา และขยายผลองค์ความรู้สู่งานพัฒนาด้านต่าง ๆ ที่มีในพื้นที่ไปสู่ตำบลอื่น หรือหน่วยงานอื่น หรือสร้างการรับรู้แก่บุคคลภายนอกให้นำไปปรับประยุกต์ใช้ประโยชน์ต่อไป โดยมีผู้นำองค์กรชุมชนของพื้นที่ ทำบทบาทเป็นวิทยากรเผยแพร่องค์ความรู้ในงานพัฒนาต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้นำชุมชนหรือผู้นำองค์กรชุมชนได้รับการยอมรับ มีสถานะทางสังคมมากขึ้น หน่วยงานต่าง ๆ ให้ความสำคัญแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ

หรือคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน ทำให้มีบทบาทในการขับเคลื่อนงานพัฒนาในชุมชนและสังคมร่วมกับหน่วยงานได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น รวมทั้งตำบล/ชุมชน เป็นแหล่งสาธิต ศึกษา ดูงาน หรือศูนย์การเรียนรู้ของบุคคลภายนอกที่จะเข้ามาเรียนรู้เพื่อขยายผลองค์ความรู้ นำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการพัฒนาตำบลต้นแบบชุมชนเข้มแข็ง

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) โดยสำนักงานประสานขบวนองค์กรชุมชนและประชาสังคม ได้จัดทำแนวทางการดำเนินงานตำบลต้นแบบชุมชนเข้มแข็ง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ขึ้น เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานของสถาบันและผู้นำชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนงานพัฒนาตำบลต้นแบบชุมชนเข้มแข็ง ได้เห็นความสำคัญของการพัฒนาตำบลต้นแบบและใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนงานพัฒนาให้บรรลุตามหลักการแนวคิดและเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

วัตถุประสงค์สำคัญของการพัฒนาตำบลต้นแบบชุมชนเข้มแข็ง มีดังนี้

- 2.1 เพื่อพัฒนาตำบลที่มีศักยภาพในการพัฒนาให้เกิดการยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ให้ดีขึ้น สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนได้อย่างแท้จริง เป็นต้นแบบในการขยายผลให้กับพื้นที่ตำบลอื่น นำไปประยุกต์เป็นแนวทางการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้เกิดความเข้มแข็งมากขึ้น
- 2.2 เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้นำองค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชนต่าง ๆ และหน่วยงานภาคีในพื้นที่ในการบูรณาการงานพัฒนา และเป็นกลไกกลางในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นร่วมกัน นำเครื่องมือการพัฒนาไปปฏิบัติการในพื้นที่ร่วมกัน
- 2.3 เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยง บูรณาการแผนพัฒนาตำบล ทรัพยากร งบประมาณ ระหว่างองค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กร และหน่วยงานภาคีในการขับเคลื่อนงานพัฒนาตำบลตามแผนงานร่วมกัน

3. นิยามคำสำคัญ

“ตำบล” หมายความว่า เขตพื้นที่ในความรับผิดชอบของเทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล เขตในกรุงเทพมหานคร หรือเขตพื้นที่ที่กฎหมายเรียกชื่อเป็นอย่างอื่น (*พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน, 2551*)

“องค์กรชุมชน” หมายความว่า กลุ่มคนที่มีระบบการจัดการที่สมาชิกของชุมชนจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพ พัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้ พัฒนาที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม หรือพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในกลุ่ม (*พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน), 2543 และที่แก้ไขเพิ่มเติม*)

“เครือข่ายองค์กรชุมชน” หมายความว่า กลุ่มองค์กรชุมชนที่มีการรวมตัวกัน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะกระทำกิจการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อประโยชน์ขององค์กรชุมชนในกลุ่มนั้น (*พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน), 2543 และที่แก้ไขเพิ่มเติม*)

“แผนพัฒนาชุมชน” หมายความว่า การกำหนดอนาคตและกิจกรรมการพัฒนาของชุมชน โดยเกิดขึ้นจากคนในชุมชนที่มีการรวมตัวกันจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นขึ้นมา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชุมชนหรือท้องถิ่นของตนเอง ให้เป็นไปตามที่ความต้องการและสามารถแก้ไขปัญหาที่ชุมชนเผชิญอยู่ คนในชุมชนมีส่วนร่วมคิด ร่วม

กำหนดแนวทางและทำกิจกรรมการพัฒนาร่วมกัน ยึดหลักการพึ่งตนเอง ลดการพึ่งพิงภายนอก คำนึงถึงศักยภาพ ทรัพยากร ภูมิปัญญา วิถีชีวิต วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นเป็นหลัก (คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น, สำนักสนับสนุนสภาพองค์กรชุมชน สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน), 2559)

“**ตำบลเข้มแข็ง**” หมายความว่า ทุกภาคส่วนในตำบลสามารถจัดการตนเองได้อย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ เพื่อทำให้เกิดเศรษฐกิจที่ดี มั่นคง ยั่งยืน คุณภาพชีวิตดี สิ่งแวดล้อมดี มีความสุข และมีภูมิคุ้มกันต่อปัจจัยที่เข้ามากระทบต่าง ๆ รวมถึงมีการเชื่อมโยงสนับสนุนจากภายนอกได้อย่างเหมาะสม (รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการ ตำบลเข้มแข็งแบบหุ้นส่วน โดยคณะกรรมการการศึกษาและพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา ปี 2567)

การบูรณาการ หมายถึง การประสานเชื่อมโยงเพื่อขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้เกิดความเข้มแข็งสู่การจัดการตนเองร่วมกัน ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ได้แก่

1) การประสานเชื่อมโยงกันเพื่อขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ให้เกิดความเข้มแข็ง สู่การจัดการตนเองร่วมกันของผู้นำชุมชนและประชาสังคมในระดับตำบล เพื่อร่วมกันกำหนดเป้าหมายการพัฒนาของภาคประชาชน ประชาสังคม มีการกำหนดแผนงานพัฒนาร่วมกัน จัดตั้งกลไกการขับเคลื่อนงานที่เป็น “ทีมร่วม” ขึ้นเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันภายใต้เป้าหมายเดียวกัน

2) การประสานเชื่อมโยงเพื่อขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การจัดการตนเองร่วมกันระหว่างกลไกภาคประชาชน ประชาสังคมและหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง โดยมีแผนงานทำงานร่วมกันหรือข้อตกลงร่วมกันในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่นภายใต้เป้าหมายร่วม แต่ละหน่วยงานภาคีมุ่งมั่นที่จะสร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้นทั้งด้านนโยบาย เครื่องมือ ทรัพยากรต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้เกิดความเข้มแข็งร่วมมือกันปฏิบัติการในบางประเด็นตลอดทั้งสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินการร่วมกันให้เป้าหมายร่วมที่กำหนดบรรลุผล

กลไกกลาง หมายถึง กลไกความร่วมมือที่มีองค์ประกอบของผู้เข้าร่วมเป็นกลไกการทำงานที่หลากหลาย ทั้งภาคประชาชน ประชาสังคม ผู้แทนหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ร่วมมือกันจัดโครงสร้างการทำงานเป็นกลไกร่วมที่มีเป้าหมาย ข้อตกลงร่วมกันเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้เกิดความเข้มแข็ง โดยกลไกกลางอาจได้รับการแต่งตั้งจากผู้มีอำนาจในระดับจังหวัดเพื่อให้มีศักยภาพในการประสานความร่วมมือกับภาคีความร่วมมือต่าง ๆ ในระดับจังหวัด

พื้นที่กลาง หรือ เวทีกลาง หมายถึง พื้นที่หรือเวทีของความร่วมมือเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็นและผลักดันขับเคลื่อนประเด็นร่วม นโยบายสาธารณะร่วมหรือแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ของประชาชนในพื้นที่ กลุ่มองค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรต่าง ๆ และหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ตำบล/เมือง อำเภอ จังหวัด โดยผู้เข้าร่วมสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ มีความเสมอภาคกัน รับฟังแนวความคิดที่หลากหลาย แตกต่างอย่างรอบด้าน ค้นหาจุดร่วม แนวทางการแก้ไขปัญหาของพื้นที่และร่วมมือกันปฏิบัติการแก้ไขปัญหาหรือขับเคลื่อนนโยบายร่วมกัน

4. พื้นที่เป้าหมาย เป็นพื้นที่ปฏิบัติการระดับตำบล/เขต/เมือง จำนวน 385 ตำบล โดยการดำเนินงานตำบลต้นแบบชุมชนเข้มแข็ง มีเกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย ดังนี้

4.1 เป็นพื้นที่ปฏิบัติการระดับตำบล/เขต/เมือง ที่มีการจัดแจ้งจัดตั้งสภาองค์กรชุมชน ตำบล และมีการขับเคลื่อนงานพัฒนาประเด็นต่าง ๆ ที่ พอช. ให้การสนับสนุนในปีงบประมาณ 2568 เช่น การพัฒนาที่อยู่อาศัย (บ้านมั่นคง หรือบ้านพอเพียง หรือที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง) การจัดสวัสดิการชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจ และทุนชุมชน การพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นต้น ทั้งนี้ต้องไม่ซ้ำกับตำบลต้นแบบชุมชนเข้มแข็ง ปี 2567 และต้องผ่านการประเมินพื้นที่ตำบลตามดัชนีชี้วัดตำบลเข้มแข็ง 4 มิติ 28 คำถาม และได้คะแนนผลการประเมินในระดับดีมาก หรือดีเยี่ยม

4.2 เป็นตำบลที่มีแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ครอบคลุมมิติต่าง ๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจและทุนชุมชน ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพ ด้านการพัฒนาคนในชุมชน เป็นต้น

4.3 ตำบลต้นแบบชุมชนเข้มแข็ง พิจารณาจาก 4 องค์ประกอบ ดังนี้

4.3.1 เป็นตำบลที่มีการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนที่ดี

4.3.2 มีผู้นำองค์กรชุมชนในตำบล ที่สามารถเป็นวิทยากรข้างนอก หรือมีบทบาทในคณะกรรมการชุดต่าง ๆ เช่น ผู้นำองค์กรชุมชนได้รับเชิญให้ไปเป็นวิทยากรเผยแพร่องค์ความรู้ที่เชี่ยวชาญแก่บุคคลภายนอก หรือผู้นำองค์กรชุมชนเข้าร่วมเป็นคณะทำงาน/คณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการฯ ในการขับเคลื่อนงานพัฒนาในพื้นที่กับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งระดับตำบล อำเภอ จังหวัด

4.3.3 ตำบล/ชุมชน ได้รับการสนับสนุนทรัพยากร/งบประมาณ จากหน่วยงานภาครัฐ หรือภาคเอกชน

4.3.4 ตำบล/ชุมชน เป็นแหล่งสาธิต ศึกษา ดูงาน หรือศูนย์การเรียนรู้ของบุคคลภายนอก สำหรับเข้ามาเรียนรู้และศึกษาองค์ความรู้ที่มีอยู่ในชุมชน/ตำบล

5. เครื่องมือในการพัฒนาตำบลต้นแบบชุมชนเข้มแข็ง

5.1 ตัวชี้วัดชุมชนเข้มแข็ง 4 มิติ ใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างกระบวนการพัฒนาด้วยการประเมินตนเอง เพื่อให้พื้นที่ได้วิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ตนเอง นำข้อมูลที่เกิดขึ้นจากการประเมินมากำหนดเป็นเป้าหมายการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้ครอบคลุมทุกมิติ โดยตัวชี้วัดชุมชนเข้มแข็ง 4 มิติ ประกอบด้วย

1) **ข้อคำถามการประเมินย่อยจำนวน 28 ข้อ** คะแนนเต็มรวมทั้งสิ้น 400 คะแนน แบ่งเป็น

- มิติที่ 1 คนมีคุณภาพ จำนวน 5 ข้อ 100 คะแนน
- มิติที่ 2 องค์กรชุมชนมีความเข้มแข็ง จำนวน 8 ข้อ 100 คะแนน
- มิติที่ 3 คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนดีขึ้น จำนวน 10 ข้อ 100 คะแนน
- มิติที่ 4 ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภาคี ท้องที่ ท้องถิ่น จำนวน 5 ข้อ 100 คะแนน

2) **เกณฑ์การให้คะแนน** แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

- ตำบลเข้มแข็ง ระดับดีเยี่ยม (Excellent) ร้อยละ 90 ขึ้นไป
- ตำบลเข้มแข็ง ระดับดีมาก (Very Good) ร้อยละ 80-89
- ตำบลเข้มแข็ง ระดับดี (Good) ร้อยละ 70-79

5.2 แผนพัฒนาชุมชนที่ดี

การจัดทำแผนพัฒนาชุมชนที่ดี มีหลักคิดสำคัญ คือ การสนับสนุนให้ชุมชนเป็นเจ้าของภาพหลักในการรวบรวมข้อมูลปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการพัฒนาของประชาชนในพื้นที่มาจัดทำแผนพัฒนาชุมชนด้วยตนเอง และสร้างการมีส่วนร่วมจากกลุ่มคน หน่วยงานจากหลายภาคส่วน ที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งทางตรง และทางอ้อม ให้เข้ามาร่วมกระบวนการจัดทำแผนพัฒนา ซึ่งแผนพัฒนาชุมชนที่ดี เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้เกิดการแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างตรงจุด เป็นเครื่องมือในการสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ตั้งแต่ในกระบวนการจัดทำแผนและการดำเนินการตามแผนเพื่อบูรณาการความร่วมมือมาสนับสนุนทั้งด้าน ทรัพยากร งบประมาณ ร่วมกันเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

องค์ประกอบของการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนที่ดี ประกอบด้วย

1. ข้อมูลชุมชน เพื่อนำมาประกอบในการวิเคราะห์สำหรับการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน โดยอาจจะดูจาก

- 1) ข้อมูลกายภาพของพื้นที่
- 2) ข้อมูลสถานการณ์ปัญหาของพื้นที่ เช่น ปัญหาคุณภาพชีวิต สังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม ภัยพิบัติ โรคระบาด/โรคอุบัติใหม่ ฯลฯ
- 3) ข้อมูลศักยภาพของพื้นที่ เช่น ทุนของชุมชนที่มี แกนนำชุมชน กลุ่มองค์กรชุมชนต่าง ๆ ฯลฯ
- 4) ข้อมูลแผนพัฒนา/แผนแม่บทของชุมชน (ที่เคยจัดทำไว้แล้ว)
- 5) ข้อมูลหน่วยงานในพื้นที่ เช่น รพ.สต. อบต./ทต. จปฐ. พมจ. ฯลฯ
- 6) ข้อมูลแผนพัฒนาและนโยบายของรัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งที่เป็นโอกาสและผลกระทบต่อชุมชน
- 7) ข้อมูลผลการประเมินความเข้มแข็งของชุมชนในมิติต่าง ๆ เช่น ตัวชี้วัดตำบลเข้มแข็ง 4 มิติ การประเมินสุขภาวะชุมชน เป็นต้น
- 8) ข้อมูลงานวิจัย/งานวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ของตนเอง

2. กลุ่มเป้าหมาย ที่เข้าร่วมจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ประกอบด้วย

- 1) ผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง และโดยอ้อม (ที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/ตัวแทนจากแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน/เขต)
- 2) ผู้เกี่ยวข้องกับปัญหา เช่น ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ ประชาชนชุมชน/ผู้มีองค์ความรู้ในเรื่องนั้น ฯลฯ
- 3) นักคิดนักวิเคราะห์ หรือผู้เชี่ยวชาญการจัดทำแผน ที่สามารถช่วยในกระบวนการสังเคราะห์ ข้อมูลยกร่างแผนพัฒนาของชุมชนได้
- 4) ผู้แทนหน่วยงานภาคีต่าง ๆ ได้แก่ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ ผู้แทนหน่วยงานในพื้นที่
- 5) กลุ่มองค์กรชุมชน หรือเครือข่ายองค์กรชุมชนที่จะเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการตามแผนงาน

3. ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนที่ดี ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) การเตรียมการ

1.1) **เตรียมคนและกลไก** : องค์กรชุมชน/เครือข่ายองค์กรชุมชน (เช่น สภาองค์กรชุมชน เครือข่ายสุขภาพตำบล สภาเด็กและเยาวชน ฯลฯ) เป็นกลไกประสานงาน ชักชวน ผู้คน/กลุ่มคนเข้าร่วม

1.2) **เตรียมข้อมูล** : นำข้อมูลที่รวบรวมไว้แล้ว มาเป็นเครื่องมือนำคิดนำคุย

1.3) **จำแนกและสังเคราะห์ประเภทข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่เพื่อชี้ให้เห็นปัญหาความเดือดร้อนของพื้นที่** เช่น ข้อมูลด้านสังคม (เช่น สังคมสูงวัย ยาเสพติด ฯลฯ) ด้านเศรษฐกิจ (เช่น รายได้ รายจ่าย หนี้สิน ฯลฯ) ด้านคุณภาพชีวิต (เช่น ที่อยู่อาศัย สุขภาพ ฯลฯ) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (เช่น ขยะ มลภาวะทางอากาศ น้ำเน่าเสีย ฯลฯ) ด้านภัยพิบัติ โรคระบาด (เช่น น้ำท่วม น้ำแล้ง โควิด 2019 ฯลฯ) ด้านนโยบายของรัฐที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนตามบริบทของพื้นที่

1.4) จัดลำดับความสำคัญของประเด็นปัญหาความเดือดร้อน

นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อกำหนดความสำคัญของปัญหา กลุ่มคนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหา ลักษณะความเดือดร้อน ฯลฯ มาประกอบการพิจารณาวิเคราะห์ เช่น ปัญหานั้นมีผู้รับผลกระทบเป็นจำนวนมาก ครอบคลุมหลายพื้นที่/หมู่บ้าน ปัญหานั้นควรจัดลำดับความสำคัญเป็นลำดับแรก เป็นต้น

1.5) **ระดมความคิดเห็นเพื่อค้นหาแนวทางการแก้ไขปัญหา** ออกแบบกิจกรรมการแก้ไข ปัญหา ช่วงเวลาดำเนินการ ผู้รับผิดชอบดำเนินการ

2) **จัดเวทีประชาพิจารณ์แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น** เพื่อรับฟังความคิดเห็นและรับรองแผนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้เกี่ยวข้อง

3) **เชื่อมโยงและบูรณาการแผนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** เพื่อเสนอแผนให้กับหน่วยงานภาคีได้ สนับสนุนทรัพยากร/งบประมาณ หรือบรรจุแผนของชุมชนเป็นแผนหนึ่งในแผนงานหรือแนวนโยบายของหน่วยงาน

4) **ดำเนินการตามแผน** กลุ่มองค์กรชุมชน หรือเครือข่ายองค์กรชุมชนที่เป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินการตามแผนงาน โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ลงมือดำเนินการตามแผนงาน และระยะเวลาที่ได้กำหนดร่วมกัน โดยอาจจะใช้ตารางการดำเนินงานตามแผนงานด้านต่าง ๆ มาใช้เป็นเครื่องมือ

แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม			วิธีการดำเนินการ	ผลการดำเนินงาน (ปริมาณ/ คุณภาพ)
	ชุมชนทำเอง	สนับสนุน จากภาครัฐ	สนับสนุน จากท้องถิ่น		
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

5) การประเมินผลการดำเนินงานและการทบทวนแผน หลังจากดำเนินการตามแผนงานได้ระยะหนึ่ง (ประมาณ 6 เดือน หรือ 1 ปี) กลุ่มองค์กรชุมชน หรือเครือข่ายองค์กรชุมชน ควรจัดให้มีเวทีปรึกษาหารือกันกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง จัดให้มีกระบวนการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผน เพื่อให้เห็นผลสำเร็จหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น ค้นหาปัจจัยเงื่อนไขที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผน รวมถึงประเมินความเหมาะสมสอดคล้องกับพื้นที่ของแผนพัฒนาด้วย

6. กระบวนการ/วิธีการดำเนินการในการพัฒนาตำบลต้นแบบชุมชนเข้มแข็ง

การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้เกิดความเข้มแข็ง จำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นกระบวนการ (process) มีรายละเอียดขั้นตอน วิธีการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้ออกแบบไว้ เป็นเครื่องมือนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนที่พบจากการวิเคราะห์ข้อมูลของพื้นที่ โดยมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคี ผู้เกี่ยวข้องที่มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมกระบวนการ โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับผลกระทบหรือได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาเพื่อสร้างการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม (people participation) ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาชุมชน และผู้เข้าร่วมกระบวนการดังกล่าวคือผู้ที่ได้รับผลการพัฒนาที่เกิดขึ้นร่วมกัน

การพัฒนาตำบลต้นแบบชุมชนเข้มแข็ง มีกระบวนการ/วิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. การจัดเวทีทำความเข้าใจและวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินตำบลเข้มแข็งตามตัวชี้วัด 4 มิติ มาวิเคราะห์เชื่อมโยงกับสถานการณ์ปัญหาของพื้นที่ จุดแข็ง จุดอ่อน นโยบายของรัฐและท้องถิ่น ค้นหาโอกาสหรือภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้นเพื่อจัดทำแผนการรับมือสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน เพื่อนำมาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนที่ดี โดย

1.1 กรณีพื้นที่ที่มีแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือแผนพัฒนาตำบลอยู่แล้ว ให้ทบทวนและปรับปรุงแผนให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่

1.2 กรณีพื้นที่ที่ยังไม่มีแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือแผนพัฒนาตำบล ให้พื้นที่รวบรวมข้อมูลชุมชนและวิเคราะห์ข้อมูลของพื้นที่ตามประเด็นข้อ 1. และนำข้อมูลมาจัดทำแผนพัฒนาชุมชนตำบลที่ดี

2. ทบทวนหรือจัดตั้งกลไกการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อให้เป็นกลไกรับผิดชอบดำเนินการตามแผนพัฒนาที่กำหนด โดยอาจมีการแต่งตั้งคณะทำงานชุดเล็กต่าง ๆ เพื่อรับผิดชอบดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนงานก็ได้

3. จัดเวทีประชาพิจารณ์แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น เพื่อรับฟังความคิดเห็นและรับรองแผนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้เกี่ยวข้อง

4. ปฏิบัติการตามแผนพัฒนาชุมชนที่ดี เช่น การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของผู้เดือดร้อน/กลุ่มเปราะบางทั้งตำบล การพัฒนาระบบสวัสดิการชุมชนและการขยายฐานสมาชิก การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน การสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน ฯลฯ

5. เชื่อมโยงบูรณาการแผนพัฒนาชุมชนที่ดีกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอแผนให้กับหน่วยงานภาคีได้สนับสนุนทรัพยากร/งบประมาณ หรือบรรจุแผนของชุมชนในแผนของหน่วยงาน

6. ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้เห็นผลสำเร็จหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น พบปัจจัยเงื่อนไขที่ทำให้ งานไม่ประสบความสำเร็จ รวมถึงความเหมาะสมของแผนงานกับพื้นที่ และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตำบลต้นแบบชุมชนเข้มแข็ง เสนอต่อหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง (ตามแบบฟอร์มการรายงานผลการดำเนินงานตำบลต้นแบบชุมชนเข้มแข็งในภาคผนวก)

7. ประเมินความเข้มแข็งของตำบลต้นแบบชุมชนเข้มแข็งแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับการพัฒนา โดยอาจ เชื่อมโยงกลไกการดำเนินงานระดับตำบลกับกลไกการดำเนินงานระดับจังหวัดเพื่อรับฟังมุมมองต่อการพัฒนาที่มีความหลากหลายมากขึ้น

ภาคผนวก

1. แบบฟอร์มการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนที่ดี
2. แบบฟอร์มการรายงานผลการดำเนินงานตำบลต้นแบบชุมชนเข้มแข็ง

มิติ	สถานการณ์ปัญหา/ศักยภาพทุนในชุมชน (จุดเด่น/รูปธรรม)
ด้านการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	
ด้านเศรษฐกิจ	
ด้านสุขภาพ	
ด้านคุณภาพชีวิต	
ด้านอื่น ๆ (แก่นนำชุมชน, การ รวมกลุ่มองค์กรชุมชน)	

2) ข้อมูลแผนพัฒนา และนโยบายของรัฐ หรือของหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งที่เป็นการสร้างโอกาส และผลกระทบต่อพื้นที่

.....

.....

.....

2.2 การวิเคราะห์สถานการณ์ และข้อมูลของตำบล โดยใช้ SWOT มาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์
ปัจจัยภายใน (มองจากสภาพแวดล้อม/ศักยภาพจากภายในชุมชน)

1) จุดแข็ง (Strength) : อะไรที่เราทำได้ดี อะไรคือทรัพยากรพิเศษที่สามารถต่อยอดได้
เทคโนโลยีหรือความรู้ อะไรที่เรามีและชำนาญ อะไรที่คนอื่นเห็นว่าเราทำได้ดีหรือมีดี

.....

.....

2) จุดอ่อน (Weakness) : สิ่งที่ต้องปรับปรุง ทรัพยากรที่ขาด ข้อเสนอเปรียบที่เรามี

.....

.....
ปัจจัยภายนอก (มองจากสภาพแวดล้อมจากภายนอกชุมชน)

3) โอกาส (Opportunities) : มีโอกาสดี ๆ อะไรบ้างที่เปิดพื้นที่ให้เรา จะใช้ประโยชน์จากจุดแข็งที่มีอยู่อย่างไร เราสามารถใช้ประโยชน์จากกระแส/สถานการณ์ใดได้บ้าง

.....

4) อุปสรรค (Threats) : สถานการณ์ฉุกเฉิน ภัยพิบัติหรือภัยคุกคามจากภายนอกที่ชุมชนไม่สามารถควบคุมได้และอาจส่งผลกระทบต่อคนในชุมชนในวงกว้าง

.....

2.3 วิเคราะห์ข้อมูลจากผลการประเมินตำบลผ่านเครื่องมือตัวชี้วัดเข้มแข็ง 4 มิติ 28 ข้อคำถาม (คนมีคุณภาพ องค์กรชุมชนมีความเข้มแข็ง คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนดีขึ้น ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภาคี ท้องที่ ท้องถิ่น) และนำไปสู่การกำหนดแนวทางการพัฒนาในพื้นที่ต่อไปได้อย่างไร

.....

2.4 กำหนดประเด็นการพัฒนา และแนวทาง มาตรการการพัฒนา/แก้ไขปัญหา การรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินหรือภัยคุกคามต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่ โดยการกำหนดประเด็นการพัฒนาให้นำผลจากการวิเคราะห์ตามข้อ 2.1 และ ข้อ 2.2 มากำหนดเป็นประเด็นปัญหาสำคัญ หรือประเด็นการพัฒนา เพื่อกำหนดแนวทาง มาตรการ การพัฒนา/การแก้ไขปัญหา การรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินหรือภัยคุกคามต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อพื้นที่

ตัวอย่าง*** ประเด็นปัญหาหรือประเด็นการพัฒนา	สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น	แนวทาง มาตรการการพัฒนา/ แก้ไขปัญหา
1. ด้านสังคม		
2. ด้านเศรษฐกิจ		
3. ด้านคุณภาพชีวิต		
4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		
5. ด้านภัยพิบัติ โรคระบาด		

ตัวอย่าง*** ประเด็นปัญหาหรือประเด็นการพัฒนา	สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น	แนวทาง มาตรการการพัฒนา/ แก้ไข้ปัญหา
6. ด้านนโยบายของรัฐที่ส่งผลกระทบต่อ ชุมชน		
7. อื่น ๆ		

*** **หมายเหตุ** ทั้งนี้การกำหนดประเด็นการพัฒนาให้สอดคล้องกับข้อมูล ข้อเท็จจริงที่ได้จากการวิเคราะห์ของพื้นที่ อย่างน้อย 3 - 5 ด้าน

ส่วนที่ 3 แผนพัฒนาชุมชนที่ดี ระยะ 5 ปี (พ.ศ. - พ.ศ.)

1. วิสัยทัศน์ (ภาพฝันที่ต้องการไปให้ถึง).....
.....
2. เป้าหมาย (สิ่งที่ต้องการให้บรรลุ)
.....
3. ประเด็นการพัฒนา (งานสำคัญที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย และไปสู่วิสัยทัศน์ได้)
 - ประเด็นการพัฒนาที่ 1 :
 - ประเด็นการพัฒนาที่ 2 :
 - ประเด็นการพัฒนาที่ 3 :
 - ประเด็นการพัฒนาที่ 4 :
4. แนวทางการพัฒนาในแต่ละประเด็นการพัฒนา
 1. แนวทางการพัฒนาในประเด็นการพัฒนา.....
 2. แนวทางการพัฒนาในประเด็นการพัฒนา.....
 3. แนวทางการพัฒนาในประเด็นการพัฒนา.....
 4. แนวทางการพัฒนาในประเด็นการพัฒนา.....
5. โครงการสำคัญในการดำเนินงานของแต่ละประเด็นการพัฒนา
 - โครงการ.....
 - โครงการ.....
 - โครงการ.....
 - โครงการ.....

ส่วนที่ 4 แผนพัฒนาชุมชน

- ประเด็นการพัฒนา
- แนวทางการพัฒนา

ที่	แผนงาน/ โครงการ/กิจกรรม	กระบวนการ/ วิธีการดำเนินงาน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ		ระยะเวลาดำเนินการ					งบประมาณ					ผู้รับผิดชอบดำเนินการ (ชุมชน/หน่วยงานภาครัฐ/ท้องถิ่น)
			เชิง ปริมาณ	เชิงคุณภาพ	ปีที่ 1 พ.ศ.	ปีที่ 2 พ.ศ.	ปีที่ 3 พ.ศ.	ปีที่ 4 พ.ศ.	ปีที่ 5 พ.ศ.	ปีที่ 1 พ.ศ.	ปีที่ 2 พ.ศ.	ปีที่ 3 พ.ศ.	ปีที่ 4 พ.ศ.	ปีที่ 5 พ.ศ.	
															☐ ชุมชนเป็นผู้ดำเนินการเอง ระบุ..... ☐ หน่วยงานภาครัฐ ระบุ..... ☐ หน่วยงานท้องถิ่น ระบุ.....
															☐ ชุมชนเป็นผู้ดำเนินการเอง ระบุ.....

ที่	แผนงาน/ โครงการ/กิจกรรม	กระบวนการ/ วิธีการดำเนินงาน	ตัวชี้วัดความสำเร็จ		ระยะเวลาดำเนินการ					งบประมาณ					ผู้รับผิดชอบดำเนินการ (ชุมชน/หน่วยงานภาครัฐ/ท้องถิ่น)
			เชิง ปริมาณ	เชิงคุณภาพ	ปีที่ 1 พ.ศ.	ปีที่ 2 พ.ศ.	ปีที่ 3 พ.ศ.	ปีที่ 4 พ.ศ.	ปีที่ 5 พ.ศ.	ปีที่ 1 พ.ศ.	ปีที่ 2 พ.ศ.	ปีที่ 3 พ.ศ.	ปีที่ 4 พ.ศ.	ปีที่ 5 พ.ศ.	
															<p>.....</p> <p>☐ หน่วยงานภาครัฐ ระบุ.....</p> <p>☐ หน่วยงานท้องถิ่น ระบุ.....</p> <p>.....</p>
															<p>☐ ชุมชนเป็นผู้ดำเนินการเอง ระบุ.....</p> <p>.....</p> <p>☐ หน่วยงานภาครัฐ ระบุ.....</p> <p>.....</p> <p>☐ หน่วยงานท้องถิ่น ระบุ.....</p> <p>.....</p>

2. แบบฟอร์มการรายงานผลการดำเนินงานตำบลต้นแบบชุมชนเข้มแข็ง

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

การรายงานผลการดำเนินงานตำบลต้นแบบชุมชนเข้มแข็ง ปีงบประมาณ 2568 ให้ตำบลรายงานผลการดำเนินงานตำบลต้นแบบ ที่มีการขยายองค์ความรู้ที่นำไปเป็นต้นแบบให้กับตำบลอื่น ๆ โดยผู้นำองค์กรชุมชนสามารถไปเป็นวิทยากรเผยแพร่องค์ความรู้ในงานพัฒนาต่าง ๆ หรือผู้นำองค์กรชุมชนได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน และมีบทบาทในการขับเคลื่อนงานพัฒนาในพื้นที่กับหน่วยงาน ตลอดจนการได้รับการสนับสนุนทรัพยากร/งบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน รวมทั้งตำบล/ชุมชน เป็นแหล่งสาธิต ศึกษา ดูงาน หรือศูนย์การเรียนรู้ของบุคคลภายนอก สำหรับเข้ามาเรียนรู้ ขยายองค์ความรู้ที่นำไปเป็นต้นแบบให้กับตำบลอื่น

1. มีผู้นำองค์กรชุมชนสามารถไปเป็นวิทยากรข้างนอก หรือมีบทบาทในคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานชุดต่าง ๆ (หมายถึง ผู้นำองค์กรชุมชนได้รับเชิญให้ไปเป็นวิทยากรเผยแพร่องค์ความรู้ในงานพัฒนาต่าง ๆ ที่ตนเองถนัดหรือเชี่ยวชาญให้กับหน่วยงาน บุคคลภายนอก หรือผู้นำองค์กรชุมชนได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงาน และมีบทบาทในการขับเคลื่อนงานพัฒนาในพื้นที่กับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งระดับตำบล หรืออำเภอ หรือจังหวัด) * สามารถระบุข้อมูลผู้นำองค์กรชุมชน ได้มากกว่า 1 คน พร้อมรายละเอียดผลการดำเนินงานของบุคคลนั้น ๆ

โดยผู้นำองค์กรชุมชนที่มีความรู้ ความสามารถเป็นต้นแบบตัวอย่างที่ดี มีบทบาทการทำงาน ดังนี้ (ให้เลือกตอบอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้งสองอย่าง)

1.1) เป็นวิทยากรทำหน้าที่เผยแพร่องค์ความรู้ (เรื่องใดบ้าง จำนวนครั้งที่ได้เป็นวิทยากร ประโยชน์ หรือสิ่งที่บุคคลภายนอก/ชุมชนอื่น ๆ จะได้รับ พร้อมอธิบายรายละเอียด)

ที่	ชื่อ - นามสกุล	เรื่องที่เป็นวิทยากร	ประโยชน์ที่บุคคลภายนอกได้รับ

ภาพประกอบ

ภาพประกอบ

(ให้แทรกรูปภาพวิทยากร / บรรยากาศในการอบรม หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง)

1.2) ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ/คณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ (อาจจะแต่งตั้งโดย พอช. หรือหน่วยงานอื่น ๆ) เพื่อขับเคลื่อนงานพัฒนาในพื้นที่กับหน่วยงานต่างๆ ทั้งระดับตำบล หรืออำเภอ หรือจังหวัด (โปรดระบุชื่อกลไกฯ แต่งตั้งขึ้นเมื่อใด โดยใครหรือหน่วยงานใดเป็นผู้แต่งตั้ง, ตำแหน่งที่เป็น)

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	ชื่อกลไก/คณะฯ	หน่วยงานที่แต่งตั้ง	บทบาทการทำงานตาม โครงสร้าง

ใส่ชุดคำสั่ง (ถ้ามี)

บทบาท/หน้าที่ในการทำงาน รวมถึงการให้ข้อเสนอแนะต่อการขับเคลื่อนงาน

.....

.....

.....

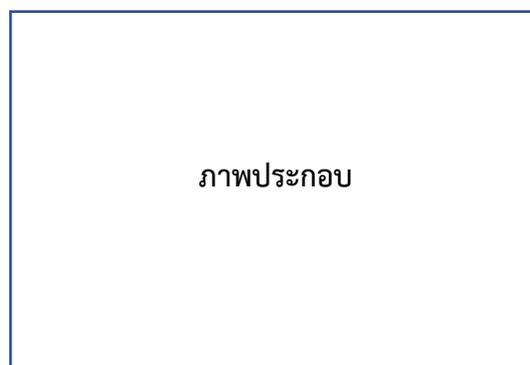
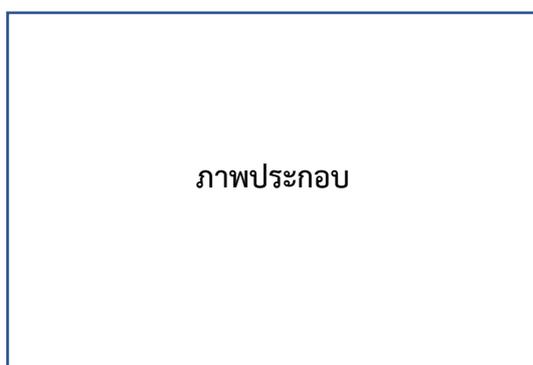
ภาพประกอบ

ภาพประกอบ

(ให้แทรกคำสั่งแต่งตั้ง และรูปภาพการประชุมที่สำคัญ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง)

2. ตำบล/ชุมชนได้รับการสนับสนุนทรัพยากร/งบประมาณ จากหน่วยงานภาครัฐ หรือภาคเอกชน
(ทั้งที่ได้รับการสนับสนุนจาก พอช. หรือหน่วยงานอื่น ๆ)

ที่	หน่วยงาน	เรื่องที่ได้รับการสนับสนุน (โครงการ / จำนวนงบประมาณ)	รูปธรรมผลลัพธ์ความสำเร็จ

(*** ให้แทรกรูปภาพของกิจกรรม/โครงการที่ประสบความสำเร็จ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง)

3. ตำบล/ชุมชนเป็นแหล่งสาธิต ศึกษา ดูงาน หรือศูนย์การเรียนรู้ของบุคคลภายนอก สำหรับเข้ามาเรียนรู้ และศึกษาค้นคว้าความรู้ที่มีอยู่ในชุมชน

1) เป็นแหล่งสาธิต ศึกษาดูงาน หรือศูนย์การเรียนรู้ ให้องค์ความรู้ในประเภทใด (สามารถเลือกได้หลายข้อ)

- 1.1) การส่งเสริมพัฒนาอาชีพต่าง ๆ
- 1.1.1) การผลิตด้านการเกษตร (เกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย เกษตรปลอดภัย)
- 1.1.2) การแปรรูปวัตถุดิบเป็นผลิตภัณฑ์/สินค้าต่าง ๆ
- 1.1.3) การตลาด (ตลาดในชุมชน ตลาดนอกชุมชน ตลาดออนไลน์)
- 1.2) ภูมิปัญญาท้องถิ่น (เช่น การทำอาหารพื้นถิ่น การทำตุ๋น การทอผ้าพื้นเมือง ฯลฯ)
- 1.3) การถ่ายทอดด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมชุมชน
- 1.4) การท่องเที่ยวโดยชุมชน
- 1.5) โรงเรียนผู้นำชุมชน/ วิทยาลัยชุมชน
- 1.6) อื่น ๆ ระบุ.....

2) อธิบายถึงลักษณะกิจกรรม และวิธีการที่มีการถ่ายทอดองค์ความรู้/ ประสบการณ์ให้แก่บุคคลภายนอก ตำบล/ชุมชน หรือหน่วยงาน (อธิบายรายละเอียดตามที่ได้เลือกในหัวข้อที่ 1) ข้างต้น)

.....

.....

.....

3) จำนวนครั้งที่มีการเข้าเยี่ยมชมศึกษาเรียนรู้ ดูงานจากบุคคลภายนอกตำบล/ชุมชน หรือหน่วยงาน (นับตั้งแต่ปี 2566 จนถึงปัจจุบัน)

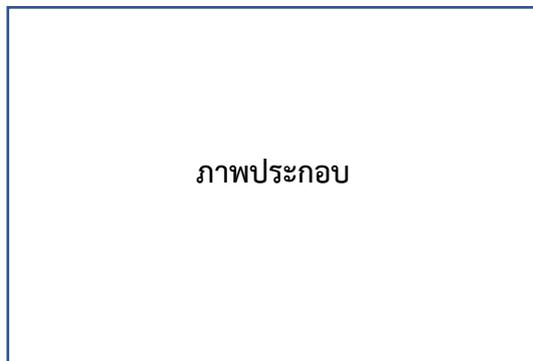
- 3.1) จำนวน 1 - 5 ครั้ง
- 3.2) จำนวน 6 - 10 ครั้ง
- 3.3) จำนวนมากกว่า 10 ครั้ง

4) สิ่งทีบุคคลภายนอก หรือผู้นำจากตำบล/ชุมชนอื่นจะได้รับการต่อยอด และการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป ในอนาคต หลังจากเข้ามาศึกษาเรียนรู้ ดูงาน

.....

.....

.....

(*** ให้แทรกรูปภาพ บรรยากาศ และกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง)

4. ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการพัฒนางานในพื้นที่

.....

.....

.....

ลงชื่อ นาย/นาง/นางสาว.....

กลุ่มองค์กร/ตำแหน่ง.....

โทรศัพท์.....